

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 7S/29/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0725100382
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mgr. Juraj Štorcel, PhD., LL.M.
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2026:0725100382.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mgr. Juraja Štorcela, PhD., LL.M. (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Michala Davalu, Ph.D., LL.M. a Mgr. Jany Ondrejčkovej, v právnej veci žalobcu: Nadácia AEVIS, so sídlom Rybnícka 3951, 069 01 Snina, IČO: 17 077 265, zastúpený: Mgr. Eva Kováčechová, advokátka, so sídlom Komenského 21, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, so sídlom Nám. Ľ. Štúra 1, 821 01 Bratislava, za účasti: Poľovnícke združenie Poludnica, so sídlom Nová 363/83, 032 02 Závažná Poruba, IČO: 31 939 945, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 8749/2025-6.1, číslo záznamu: 7158/2025 zo dňa 12.02.2025, takto

rozhodol:

I. Súd rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky číslo: 8749/2025-6.1, číslo záznamu: 7158/2025 zo dňa 12.02.2025 v spojení s rozhodnutím Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky číslo: 8749/2025-6.1, číslo záznamu: 18780/2025 zo dňa 03.04.2025 z r u š u j e a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

III. Ďalšiemu účastníkovi konania právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

I.

Priebeh administratívneho konania
Stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia

1. Ďalší účastník konania – Poľovnícke združenie Poludnica podal dňa 16.10.2024 u žalovaného žiadosť o povolenie výnimky z druhovej ochrany zo dňa 14.10.2024 (ďalej len „žiadosť“), ktorou žiadal o výnimku vo vzťahu k usmrteniu ôsmich kusov medveďa hnedého v ich prirodzenom areáli, ako aj následnú držbu a prepravu usmrtených jedincov. O povolenie výnimky z druhovej ochrany požiadal v súlade s § 40 ods. 3 písm. f) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody“).

2. Na základe podanej žiadosti vydal žalovaný rozhodnutie číslo: 8749/2025-6.1, číslo záznamu: 7158/2025 zo dňa 12.02.2025 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorým žalovaný:

a) povolil výnimku zo zakázanej činnosti podľa § 35 ods. 1 písm. b) zákona o ochrane prírody na usmrtenie ôsmich jedincov chráneného živočícha druhu medveď hnedý (*Ursus arctos*) v katastrálnych územiach A., B. C., B. D., E. F. G. H., na ktorých bola vyhlásená mimoriadna situácia Okresným úradom

Liptovský Mikuláš listom č. OU-LM-OKR-2024/012940 zo dňa 05.10.2024, a to vo vymedzenej zóne podľa mapovej prílohy napadnutého rozhodnutia, a
b) povolil výnimku zo zakázaných činností podľa § 35 ods. 1 písm. e) zákona o ochrane prírody na držanie a prepravu ôsmich jedincov chráneného živočícha druhu medveď hnedý (*Ursus arctos*) usmrtených v súlade s bodom A. výroku napadnutého rozhodnutia.

3. Žalovaný vo výroku napadnutého rozhodnutia súčasne podľa § 82 ods. 12 zákona o ochrane prírody určil žiadateľovi podmienky vykonávania činnosti – v bode 1. až 12. a konštatoval, že platnosť napadnutého rozhodnutia bola daná do 31.12.2025.

4. Z administratívneho spisu vyplýva, že žalovaný následne vydal aj rozhodnutie č. 8749/2025-6.1, číslo záznamu: 18780/2025 zo dňa 03.04.2025 (ďalej len „zmenené napadnuté rozhodnutie“), ktorým zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že (i) v časti A výroku sa za slová „na ktorých bola vyhlásená mimoriadna situácia Okresným úradom Liptovský Mikuláš č. OU-LM-OKR-2024/012940 zo dňa 05.10.2024“ vkladajú slová „alebo mimoriadna situácia vyhlásená uznesením vlády Slovenskej republiky č. 182/2025 zo dňa 02.04.2025“ a (ii) v časti výroku napadnutého rozhodnutia, v ktorom žalovaný podľa § 82 ods. 12 zákona o ochrane prírody určil žiadateľovi podmienky vykonávania činnosti, bod 3 podmienok znie: „3. Žiadateľ môže usmrtiť jedincov medveďa hnedého výlučne počas trvania vyhlásenej mimoriadnej situácie, ktorá bola vyhlásená Okresným úradom Liptovský Mikuláš listom č. OU-LM-OKR-2024/012940 zo dňa 05.10.2024 alebo uznesením vlády Slovenskej republiky č. 182/2025 zo dňa 02.04.2025.“

II.

Podstatné zhrnutie argumentov žalobcu

5. Žalobca podal na Správny súd v Bratislave správnu žalobu zo dňa 18.03.2025 (ďalej len „žaloba“), ktorou sa domáha preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, jeho zrušenia a vrátenia vecí na ďalšie konanie. Žalobca sa v prvom rade zameral na jeho aktívnu vecnú legitimitáciu ako zainteresovanej verejnosti a na odôvodnenie tejto svojej žalobnej legitimitácie.

6. Žalobca namietol (i) nedostatočné a neúplné zistenie skutkového stavu podstatného pre rozhodnutie, najmä úplnú absenciu identifikácie a konkretizácie jedinca medveďa hnedého, ktorý má byť na podklade napadnutého rozhodnutia usmrtený, (ii) rozpor zisteného skutkového stavu so skutočnosťou a (iii) nepreukázanie splnenia zákonných dôvodov pre vydanie rozhodnutia.

7. Žalobca mal za to, že napadnuté rozhodnutie a postup žalovaného simuluje splnenie zákonných dôvodov na vydanie individualizovanej výnimky, avšak v skutočnosti sa jedná o realizáciu plošného, masívneho a neadresného odstreľovania jedincov chráneného živočícha. Výsledkom ale môže byť závažné ohrozenie priaznivého stavu populácie tohto živočícha v jeho prirodzenom prostredí. V prípade napadnutého rozhodnutia sa jedná o šiestu aplikáciu § 40 ods. 3 písm. f) zákona o ochrane prírody, pričom žalobca vyslovil dôvodnú obavu, že v prípade aprobácie nezákonného konania žalovaného sa vytvorí nebezpečný precedens pre vydávanie množstva obdobných nezákonných rozhodnutí s fatálnymi dôsledkami pre populáciu medveďa hnedého.

8. Žalobca uviedol, že bez ohľadu na vyhlásenie mimoriadnej situácie, toto vyhlásenie neobmedzuje povinnosť pri vydávaní výnimky na usmrtenie jedincov chráneného druhu naplniť podmienky vychádzajúce z § 40 ods. 2 zákona o ochrane prírody a čl. 16 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení (ďalej len „smernica o biotopoch“). Medzi ne patrí aj nezameniteľná identifikácia dotknutého jedinca, preukázanie jeho synantropizácie, páchanie závažných škôd, ohrozenie zdravia a života ľudí, preukázanie neexistencie iných ekonomicky a technicky realizovateľných alternatív a preukázanie zabezpečenia priaznivého stavu populácie dotknutého druhu v jeho prirodzenom prostredí. Podľa názoru žalobcu splnenie ani jednej z uvedených podmienok nebolo v napadnutom rozhodnutí preukázané. Žalobca mal za to, že žalovaný nerešpektoval ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a napadnuté rozhodnutie vydal v rozpore so zákonom o ochrane prírody a čl. 16 smernice o biotopoch.

9. Žalobca namietol nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, pretože v ňom žalovaný vymedzil usmrtenie ôsmich jedincov medveďa hnedého veľmi vágne a bez jednoznačnej identifikácie. Uvedené je podľa názoru žalobcu v rozpore s judikatúrou kasačného súdu, pričom žalobca poukázal na ním vybrané

rozhodnutia kasačného súdu. Žalobca uviedol, že žalovaný z hľadiska identifikácie jedincov, ktorí môžu byť usmrtení, vymedzil prakticky akéhokoľvek subadultného jedinca s hmotnosťou od 48 do 80 kg, ktorý sa v čase platnosti napadnutého rozhodnutia vyskytne vo vymedzenej buffer zóne. Takéto široko nastavené kritéria podľa žalobcu nespĺňajú požiadavku nezameniteľnej identifikácie problémového jedinca, a dôsledkom daného je, že môže byť usmrtený akýkoľvek jedinec medveďa hnedého spĺňajúci široko nastavené váhové kritérium, a to len preto, lebo sa vyskytne vo vymedzenej zóne. Takýto jedinec potom nemusí vykazovať žiadne znaky problémového správania, nemusí sa jednať o synantropného jedinca, v danom území sa počas migrácie môže vyskytovať prvý raz, nemusel spôsobiť žiadne škody a pod. Žalovaný má podľa žalobcu pritom možnosť nezameniteľne identifikovať jedinca (škvrny, sfarbenie, špecifické znaky), avšak tieto nevyužil.

10. Vo vzťahu k nedostatočne zistenému skutkovému stavu žalobca poukázal na zjavné rozpory medzi podkladmi napadnutého rozhodnutia a inými dôkazmi, ktoré boli známe žalobcovi a aj žalovanému, ktorý sa však s daným nevysporiadal. Žalovaný síce odkazoval na stanovisko Správy Národného parku Nízke Tatry (ďalej len „NAPANT“), ktorá evidovala od 01.01.2024 do 25.10.2024 v intraviláne časti Liptovský Mikuláš – Ilanovo a jej blízkom okolí 14 hlásení a v intraviláne obce Závažná poruba a jej blízkom okolí 28 hlásení o výskyte medveďa hnedého, avšak v napadnutom rozhodnutí absentujú akékoľvek podrobnosti o daných hláseniach, teda, či sa jednalo o výskyt medveďa akýmkoľvek spôsobom rizikový, či došlo k spôsobeniu škôd alebo došlo k priamym stretom s medveďom, ktorý konkrétny jedinec ich mal prípadne spôsobiť, kedy a kde presne a podobne. Samotné hlásenie bez ďalších dôkazov nepostačuje a nie je možné na jeho podklade povoliť výnimku. Žalovaný síce v napadnutom rozhodnutí uvádza hlásenia o výskyte medveďa, avšak neuvádza, že predmetné hlásenia sa týkali práve tých jedincov, ktorých napadnutým rozhodnutím povolil usmrtiť.

11. Žalobca poukázal na zmenu vo vzťahu k správe NAPANT-u, kedy v stanovisku zo dňa 13.11.2024 navrhovala vyhovieť žiadosti len vo vzťahu k medvedici s hmotnosťou 140-160 kg a jej 3 mláďatám, avšak zmenila ho dňa 06.02.2025 na odstrel 8 medveďov. Žalobca tak poukázal na zjavný nesúlad napadnutého rozhodnutia s podkladmi získanými v konaní. Žalobca poukázal na to, že stanovisko NAPANT-u navrhovalo vydanie výnimky na jedinca, avšak žalovaný svojvoľne a bez odôvodnenia zmenil váhové kritériá, čo viedlo k povoleniu výnimky na odstrel adultného medveďa bez určenia pohlavia s hmotnosťou 120 do 180 kg, a to navzdory tomu, že Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“) a správa NAPANT-u odporúčali vydať výnimku na adultného medveďa (samca) s hmotnosťou 150-180 kg. Žalovaný tak podľa žalobcu nepreukázal dôvody, ktoré by odôvodňovali potrebu usmrtiť práve tie medvede, ktorých výnimku na odstrel povolil.

12. Žalovaný síce v napadnutom rozhodnutí obsiahlo, avšak všeobecne a bez prepojenia na konkrétne lokality uvádza popis vývoja škôd spôsobených medveďom hnedým za ostatné roky na Slovensku. Takýto popis je bez konkretizácie škôd spôsobených v predmetných katastrálnych územiach a bez objasnenia kauzality vo vzťahu k jedincom určeným v napadnutom rozhodnutí nedostatočný a čisto formálny, nespôsobilý preukázať splnenie podmienok ustanovených v § 40 ods. 2 zákona o ochrane prírody. Žalovaný neuviedol konkrétne údaje o škodách spôsobených jedincami medveďa hnedého v k. ú. A., B. C., B. D., E. F. G. H. v roku 2025, teda v období, kedy výnimku vydal. Žalobca namietol, že žalovaný len simuluje splnenie podmienok podľa § 40 ods. 2 zákona o ochrane prírody.

13. Žalobca mal ďalej za to, že v čase vydávania napadnutého rozhodnutia nejestvovali konkrétne skutkové okolnosti, ktoré trvanie mimoriadnej situácie odôvodňovali. Žalobca o. i. poukázal na záznam zo zasadnutia Krízového štátu Okresného úradu Liptovský Mikuláš zo dňa 17.12.2024, v ktorom je zachytená informácia o tom, že za posledný mesiac nebol hlásený stret medveďa a ani žiadne škody.

14. Žalobca ďalej namietol absenciu kvalifikovaného preukázania neohrozenia priaznivého stavu populácie. Konštatovanie žalovaného podľa žalobcu vychádza z odhadu počtu medveďov (300 až 500 jedincov na území Národného parku Nízke Tatry), ktorý nepochádza z vedeckého výskumu, pričom je ničím nepodloženým odhadom bližšie nešpecifikovaných organizácií ochrany prírody a krajiny. Žalobca poukázal na štúdiu z Českej republiky, podľa ktorej sa na danom území vyskytovalo 97 jedincov medveďa hnedého, a preto je nemožné, aby sa subpopulácia medveďa hnedého na danom území medzi rokmi 2021-2025 zvýšila o 407 jedincov tak, ako to tvrdí žalovaný.

15. Žalobca ďalej poukázal na to, že napadnutým rozhodnutím a ďalším rozhodnutím žalovaného zo dňa 17.02.2025 povolil žalovaný odstrel spolu 11 jedincov medveďa hnedého, a teda sú jeho závery nesprávne, pretože odstrelom ďalších 11 jedincov v kumulácii s už realizovaným odstrelom 6 medveďov a 3 jedincami usmrtenými pri dopravných kolíziách príde subpopulácia medveďa hnedého v Nízkych Tatrách o minimálne 20 jedincov, čo pri odhadovanej subpopulácii 97 jedincov predstavuje približne 21 % populačný pokles. Žalobca súčasne uviedol, že zatiaľ čo autori z Českej republiky odhadujú pokles populácie, tak žalovaný hovorí o zväčšovaní populácie, a to bez relevantných dôkazov. Žalobca mal za to, že povolením výnimky na odstrel najmenej 49 jedincov (v spojení s usmrtením 144 medveďov v roku 2024) dochádza k ohrozeniu priaznivého stavu medveďa hnedého v jeho prirodzenom areáli, čím nie je naplnený predpoklad na vydanie výnimky v zmysle § 40 ods. 2 zákona o ochrane prírody.

16. Žalobca namietol, že žalovaný sa v skutočnosti nezaoberal možnosťou umiestnenia jedincov, ktorých povolil usmrtiť, do chovného zariadenia na Slovensku. Žalobca uviedol, že ŠOP SR preverovala možnosti umiestnenia dňa 08.10.2024, teda 4 mesiace pred vydaním napadnutého rozhodnutia a dokonca aj pred podaním samotnej žiadosti zo dňa 14.10.2024. Skutočnosť, že ŠOP SR preverovala daný stav je irelevantný, pretože za tak dlhé obdobie sa stav vecí mohol zmeniť. Žalobca mal za to, že žalovaný nezistil spoľahlivo stav vecí, a to aj vo vzťahu k preskúmaniu inej ekonomicky a technicky realizovateľnej alternatívy.

17. Žalobca ďalej namietol nevykonanie primeraného hodnotenia vplyvov na územie európskeho významu podľa § 28 zákona o ochrane prírody. Uviedol, že usmrtenie jedincov sa má vykonať v bezprostrednej blízkosti územia európskeho významu SKUEV0302 Ďumbierske Tatry, v ktorom je predmetom ochrany aj medveď hnedý.

III.

Vyjadrenie žalovaného

Ďalšie podania účastníkov konania

18. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 15.05.2025, pričom vyjadril nesúhlas s podanou žalobou. Žalovaný považuje napadnuté rozhodnutie za správne a zákonné, vydaniu ktorého predchádzal zákonný postup v súlade so zákonom o ochrane prírody. Žalovaný uviedol, že v napadnutom rozhodnutí boli uvedené konkrétne skutočnosti, ktoré viedli k rozhodnutiu o povolení výnimky zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. b) a e) zákona o ochrane prírody v súlade s podmienkami podľa § 40 ods. 2 a ods. 3 písm. f) zákona o ochrane prírody.

19. Žalovaný uviedol, že odstraňovanie synantropných jedincov medveďa hnedého je realizované plne vo verejnom záujme. Žalovaný mal na základe údajov poskytnutých správou NAPANT-u a stanoviska ŠOP SR za preukázané, že v prípade realizovania výnimky nedôjde k ohrozeniu zabezpečenia priaznivého stavu ochrany populácie dotknutého druhu, a to ani v kumulácii s ostatnými usmrteniami a úhynmi jedincov medveďa hnedého v dotknutých územiach, ako aj vo vzťahu k už povoleným výnimkám, pretože početnosť populácie medveďa hnedého má stúpajúci trend. Ďalej sa žalovaný vyjadril k postaveniu žalobcu a k začatiu konania ako takého.

20. Žalovaný uviedol, že v konaní vychádzal z odborného stanoviska NAPANT-u zo dňa 13.11.2024, prepracovaného a aktualizovaného zo dňa 06.02.2025, zo stanoviska ŠOP SR zo dňa 25.10.2024 a rozhodnutia Okresného úradu Liptovský Mikuláš zo dňa 05.10.2024 o vyhlásení mimoriadnej situácie. Dotknuté organizácie odporučili žalovanému povoliť výnimku v takom rozsahu, ako je uvedené v napadnutom rozhodnutí. Žalovaný uviedol, že v napadnutom rozhodnutí sú jasne uvedené skutočnosti, ktoré viedli k rozhodnutiu o povolení výnimky. K povoleniu výnimky súčasne nejstvovala žiadna iná ekonomicky alebo technicky realizovateľná alternatíva. Žalovaný uviedol, že bola zabezpečená dodatočná identifikácia predmetných jedincov, a to prostredníctvom ich sociálneho statusu, vâhovej kategórie, a v prípade medveďíc aj počtom mláďat a vekom ich života. Bola tiež dostatočne preukázaná ich synantropizácia. Žalovaný konštatoval, že problémové synantropné jedince boli identifikované na základe záznamov z fotopascí a vizuálnych pozorovaní počas terénnej činnosti. Tieto jedince preukázateľne opakovali, aj napriek ich plašeniu a realizácii viacerých preventívnych opatrení, prenikali do intravilánov mestskej časti Liptovský Mikuláš – Ilanovo a obce Závažná Poruba, čím ohrozovali život a bezpečnosť obyvateľov. Na základe získaných údajov a analýzy správania bolo identifikovaných osem konkrétnych jedincov, ktoré sú jednoznačne špecifikované vo výrokovvej časti napadnutého rozhodnutia a

ich identifikáciu považuje žalovaný za dostatočnú. Zároveň žalovaný uviedol, že lokality sú navrhnuté tak, aby mali priamu súvislosť s problematikou schádzania antropotolerantných a synantropných jedincov medveďa hnedého v dotknutých obciach.

21. Žalovaný mal ďalej za preukázané, že bola preukázaná synantropizácia predmetných jedincov, pričom informácie poskytnuté správou NAPANT-u dostatočne preukázali ich synantropizáciu. Žalovaný uzavrel, že nežiaduci výskyt medveďa hnedého je mimoriadna udalosť, ktorá je vyhodnotená ako stav, ktorý predstavuje riziko ohrozenia života, zdravia alebo vzniku škôd na úrode, hospodárskych zvieratách alebo závažných škôd na majetku v súvislosti s výskytom medveďa hnedého na území, na ktorom je vyhlásená mimoriadna situácia. Zároveň bola rozhodnutím Okresného úradu Liptovský Mikuláš zo dňa 05.10.2024 vyhlásená mimoriadna situácia na celom území okresu.

22. Žalovaný uviedol, že počas terénnej činnosti boli využité všetky dostupné formy plašenia a preventívnych opatrení, ako aj zistená možnosť umiestnenia do chovných staníc, pričom kapacity nepostačovali. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť.

23. Žalobca zaslal k vyjadreniu žalovaného repliku zo dňa 05.07.2025, pričom zotrval na svojej žalobnej argumentácii. Žalovaný sa následne vyjadril duplikou zo dňa 07.08.2025 a taktiež zotrval na svojej predchádzajúcej argumentácii.

24. Ďalšie písomné podania zo strany účastníkov konania neboli podané.

IV.

Posúdenie podstatných skutkových a právnych argumentov

25. Správny súd v Bratislave ako vecne a miestne príslušný správny súd preskúmal žalobu, žalobou napadnuté rozhodnutie, vrátane postupu v administratívnom konaní v rozsahu žalobných bodov tak, ako vyplývali z obsahu žaloby a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná a s odkazom na § 191 ods. 1 písm. d) a e) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) napadnuté rozhodnutie, v spojení so zmeneným napadnutým rozhodnutím, zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

26. Správny súd v Bratislave rozhodol na pojednávaní, ktoré bolo nariadené v súlade s § 107 a nasl. SSP na deň 25.02.2026, pretože bola splnená podmienka uvedená v § 107 ods. 1 písm. a) SSP a za splnenia podmienok uvedených v § 108 ods. 1 a 2 SSP.

27. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

28. Podľa čl. 12 ods. 1 písm. a) smernice o biotopoch, členské štáty prijímajú potrebné opatrenia na vytvorenie systému prísnej ochrany živočíšnych druhov uvedených v prílohe IV písm. a) v prostredí ich prirodzeného pohybu a zakážu: všetky formy úmyselného odchyťovania alebo usmrcovania vzoriek týchto druhov vo voľnej prírode.

29. Podľa čl. 16 ods. 1 písm. c) a c) smernice o biotopoch, za predpokladu, že neexistuje uspokojivá alternatíva a výnimka nespôsobuje zhoršenie stavu ochrany populácie príslušného druhu na území jeho prirodzeného výskytu, členské štáty môžu udeliť výnimku z ustanovení článkov 12, 13, 14 a 15 písm. a) a b): b) pre zabránenie vážneho poškodenia, najmä úrody, hospodárskych zvierat, lesov, rybného a vodného hospodárstva a iných typov majetku; c) v záujme zdravia a bezpečnosti ľudskej populácie alebo z iných nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu, vrátane tých, ktoré majú spoločenský alebo hospodársky charakter a priaznivé dôsledky primárneho významu na životné prostredie.

30. Podľa § 40 ods. 2 zákona o ochrane prírody, orgán ochrany prírody môže povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, len ak neexistuje iná ekonomicky a technicky realizovateľná alternatíva a výnimka neohrozí zabezpečenie priaznivého stavu populácie dotknutého druhu v jeho prirodzenom areáli.

31. Podľa § 40 ods. 3 písm. f) zákona o ochrane prírody, výnimku podľa odseku 2 možno povoliť, ak je vyhlásená mimoriadna situácia v súvislosti s nežiaducim výskytom medveďa hnedého podľa osobitného predpisu.

32. Podľa § 40 ods. 4 zákona o ochrane prírody, rozhodnutie o povolení výnimky podľa odseku 2 obsahuje a) určenie dotknutých druhov, pre ktoré platí výnimka, b) prostriedky, zariadenia alebo metódy povolené na odber, odchyt alebo usmrcovanie dotknutých druhov, c) podmienky možného rizika a časové a miestne okolnosti, za ktorých možno vykonávať činnosť povolenú výnimkou, d) spôsob kontroly plnenia podmienok výnimky, e) ďalšie podmienky výkonu činnosti povolenej výnimkou určené podľa § 82 ods. 12.

33. Úlohou správneho súdu bolo, na podklade uplatnených žalobných bodov, preskúmať napadnuté rozhodnutie, pričom s odkazom na viazanosť rozsahom a dôvodmi žaloby sa správny súd zameril na vyhodnotenie, či žalovaný postupoval v súlade s príslušnými právnymi predpismi, ak vydal výnimku zo zakázanej činnosti na usmrcenie ôsmich jedincov chráneného živočícha druhu medveď hnedý.

34. Správny súd považuje za vhodné poukázať na to, že uznesením č. k. 7S/29/2025-150 zo dňa 04.06.2025 síce správny súd zamietol návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku žaloby, avšak v bode 10 a 11 daného uznesenia uviedol, že udelená výnimka, v dôsledku ktorej môže prísť k usmrceniu ôsmich jedincov chráneného živočícha, má jednoznačne nezvratiteľný charakter a môže dôjsť k závažnej ujme na životnom prostredí, a teda správny súd mal za preukázané splnenie prvej podmienky na priznanie odkladného účinku správnej žaloby tak, ako to predpokladá zákon. Z dôvodu nesplnenia podmienky „neexistencie rozporu s verejným záujmom“ však správny súd k priznaniu odkladného účinku nepristúpil, keďže identifikoval existenciu verejného záujmu na ochrane života, zdravia a majetku. Aj napriek uvedenému však správny súd zotrváva na tom, že udelenie výnimky na usmrcenie chráneného živočícha predstavuje tak výrazný zásah do životného prostredia, presnejšie zásah do verejného záujmu na ochrane chránených druhov živočíchov v súlade s právom Európskej únie, že uvedenú vec vyhodnotil ako prednostnú, a preto vo veci nariadil pojednávanie. Súčasne správny súd odkazuje na to, že samotný Najvyšší správny súd Slovenskej republiky judikoval, že kasačný súd ako disciplinárny súd za prednostné veci o. i. považuje (i) veci, ktorých prednosť vyplýva z ich povahy, ako aj veci (ii) v ktorých možno identifikovať vyšší verejný záujem (napríklad veci so širším spoločenským dopadom). Disciplinárny senát sa ustálil v tom, že uprednostňovanie niektorej z vecí, ktoré správny súd uviedol vyššie, je správnym postupom súdu (k tomu pozri napríklad rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 33D/19/2021 zo dňa 06.07.2022 alebo sp. zn. 32D/17/2021 zo dňa 07.11.2022). Správny súd tak, vedomý si povahy prejednávanej veci (usmrcenie chráneného živočícha), ako aj identifikácie verejného záujmu (čo potvrdili aj účastníci konania na pojednávaní) pristúpil ku konaniu a rozhodnutiu vo veci samej.

35. S odkazom na priebeh pojednávania správny súd považuje za potrebné znova zdôrazniť, že s odkazom na § 154 ods. 1 SSP je správny súd prísne viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, pričom sa na predmetný prípad neaplikuje žiadna z výnimiek, uvedených v § 134 ods. 2 SSP, kedy správny súd nie je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby. Súčasne s odkazom na § 135 ods. 1 SSP je na rozhodnutie správneho súdu rozhodujúci stav v čase vyhlásenia alebo vydania rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy. Zároveň z § 119 SSP jednoznačne vyplýva, že správny súd vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, ak tento zákon neustanovuje inak. Správny súd zároveň nevzhliadol potrebu vykonania dokazovania nad rámec toho, čo bolo uvedené v žalobe, v napadnutom rozhodnutí a v administratívnom spise.

36. Správny súd teda preskúmava právne a skutkové závery rozhodnutia orgánov verejnej správy a konfrontuje ich so zákonnosťou, neatrahuje si však právomoc orgánov verejnej správy - nerozhoduje za nich v merite predmetu správneho konania. Limitom prieskumnej činnosti správneho súdu sú žalobné námietky vznesené v lehote na podanie správnej žaloby, ktoré tento nemôže prekročiť (§ 134 ods. 1 a § 183 SSP), samozrejme okrem zákonom stanovených prípadov, o ktoré sa v danom prípade nejedná. Orgány verejnej správy sú pritom po zrušení rozhodnutia viazané právnym názorom správneho súdu, avšak len vo vzťahu k otázkam, ktoré správny súd posudzoval (§ 191 ods. 6 SSP).

37. V prizme uvedeného tak správny súd neprihliadal na dôkazy a skutkové okolnosti, na ktoré žalobca a žalovaný na pojednávaní poukazovali, a ktoré boli vypracované buď po vydaní napadnutého rozhodnutia, alebo sa v napadnutom rozhodnutí a v administratívnom spise ani nenachádzajú/

nespomínajú. Správny súd tak napadnuté rozhodnutie a k tomu prislúchajúci žalovaným predložený administratívny spis preskúmal výlučne s odkazom na uplatnené žalobné body. Pre správny súdny prieskum je podstatné napadnuté rozhodnutie v čase jeho vydania a nie argumentácia, ktorú žalovaný predkladá v správnom súdnom konaní a ktorou rozširuje odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. V prípade, ak žalovaný argumentáciu, uvedenú aj na pojednávaní, považoval za podstatnú pre konanie o podanej žiadosti, bolo jeho povinnosťou túto argumentáciu preniesť do svojich rozhodnutí v administratívnom konaní.

Všeobecné východiská aplikované na danú vec

38. V prvom rade je potrebné uviesť, že ustanovenia smernice o biotopoch sú v plnom rozsahu prebraté do príslušných ustanovení zákona o ochrane prírody (k tomu pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžo/268/2015 zo dňa 28.11.2015). Na základe prílohy IV písm. a) smernice o biotopoch sa členské štáty zaviazali, a to vrátane Slovenskej republiky, že medzi živočíšne a rastlinné druhy, o ktoré má spoločnosť záujem a ktoré vyžadujú prísnu ochranu, zaradili aj druh - medveď hnedý (*ursus arctos*). Keďže je smernica o biotopoch súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky, správny súd považuje za potrebné poukázať aj na základné východiská, ktoré už opakovane judikoval aj Súdny dvor Európskej únie.

39. Výkladom čl. 16 smernice o biotopoch, na ktorú odkazoval aj žalobca v žalobe, sa zaoberala judikatúra Súdneho dvora Európskej únie. Čl. 16 ods. 1 smernice o biotopoch, ktorý presne a vyčerpávajúcym spôsobom definuje podmienky, za ktorých sa môžu členské štáty odchýliť od článkov 12 až 14, ako aj čl. 15 písm. a) a b) smernice o biotopoch, predstavuje výnimku zo systému ochrany stanoveného smernicou o biotopoch, ktorá musí byť vykladaná reštriktívne (obmedzene) a ukladá ohľadom každej konkrétnej výnimky orgánu, ktorý o nej rozhoduje, dôkazné bremeno k preukázaniu splnenia požadovaných podmienok (k tomu pozri rozsudky Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 10.10.2019 vo veci *Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola*, C-674/17, bod 30; zo dňa 11.06.2020 vo veci *Alian?* a *pentru combaterea abuzurilor*, C-88/19, bod 46 a zo dňa 11.07.2024 vo veci *Umweltverband WWF Österreich*, C-601/22, bod 50).

40. Členské štáty majú povinnosť zabezpečiť, aby akýkoľvek zásah majúci dopad na chránené druhy, bol povolený len na základe rozhodnutí obsahujúcich presné a náležité odôvodnenie, ktoré odkazuje na dôvody, podmienky a požiadavky stanovené v čl. 16 ods. 1 smernice o biotopoch (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 08.06.2006 vo veci *WWF Italia a i. proti Regione Lombardia*, C-60/05, bod 34 a zo dňa 14.06.2007 vo veci *Komisia proti Fínsku*, C-342/05, bod 25).

41. Správny súd súčasne uvádza, že zákon o ochrane prírody účinný v rozhodujúcom čase umožňoval orgánu ochrany prírody povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov z dôvodov v zmysle § 40 ods. 3 písm. a) - f) pri splnení dvoch ďalších kumulatívnych podmienok: (i) neexistuje iná ekonomicky a technicky realizovateľná alternatíva a (ii) výnimka neohrozí zabezpečenie priaznivého stavu ochrany populácie dotknutého druhu v jeho prirodzenom areáli. Samotné znenie § 40 ods. 3 písm. f) zákona o ochrane prírody priamo odkazuje na ods. 2, a preto bolo povinnosťou orgánu verejnej správy aj v prípade aplikácie § 40 ods. 3 písm. f) zákona ochrane prírody mať za preukázané splnenie podmienok podľa odseku 2.

42. Správny súd konštatuje, že si je vedomý významu ochrany životného prostredia, súčasťou ktorého je aj ochrana chránených druhov zvierat, rovnako tak plne rešpektuje legitímnu požiadavku štátu, zodpovedného nielen za ochranu prírody a krajiny, ale aj za ochranu iných hodnôt, ktorými sú aj život a zdravie ľudí, rovnako aj majetok. Právna úprava ochrany životného prostredia v Slovenskej republike je súladná s požiadavkami práva Európskej únie, ale jej obsahom sú aj záväzky z iných medzinárodných zmlúv a dohovorov. Nemožno však vylúčiť, že v odôvodnených prípadoch, kedy iný chránený záujem (napr. záujem ochrany života a zdravia ľudí, ochrana majetku) prevyšuje záujmy na ochrane životného prostredia (konkrétne chránených druhov zvierat), je dôvodná požiadavka na úpravu výnimky zo všeobecných pravidiel ochrany životného prostredia. Zákon o ochrane prírody upravuje určité záujmy, ktoré odôvodňujú priznanie výnimky zo zákonných zákazov určitých činností smerujúcich k ochrane chránených živočíchov. Ide napr. o záujem verejného zdravia, verejnej bezpečnosti ľudí, účely výskumu a vzdelávania, predchádzanie závažných škôd na úrode, hospodárskych zvieratách, lesoch, chove rýb, vodnom hospodárstve, ale aj o dôvody vyššieho verejného záujmu vrátane tých, ktoré majú

sociálny alebo hospodársky charakter (§ 40 ods. 3 zákona o ochrane prírody). Aj v takýchto prípadoch však musí byť výnimka vydaná vo forme rozhodnutia o výnimke vydaného na základe konania správneho orgánu upraveného zákonom v § 40 zákona o ochrane prírody.

43. S prihliadnutím na význam záujmu na ochrane prírody, samozrejme bez banalizovania iných chránených záujmov, je potrebné vyžadovať od konajúcich správnych orgánov dôsledné dodržiavanie zákonom kladených požiadaviek tak na priebeh správneho konania, ako aj na kvalitu vydaného rozhodnutia (k tomu pozri aj rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Svk/22/2021 zo dňa 26.08.2022).

44. Povoľovanie výnimiek v zmysle § 40 ods. 2 a 3 zákona o ochrane prírody nepochybne vyžaduje vyhodnotenie dôvodnosti udelenej výnimky v nadväznosti na vyhodnotenie, či vykonaním povolennej výnimky dôjde k naplneniu zákonom predvídaného a navrhovateľom predpokladaného účelu. Z uvedeného vyplýva, že pri rozhodovaní vo veci žiadosti o výnimku v zmysle § 40 zákona o ochrane prírody je potrebné jednoznačne určiť účel požadovanej/povoľovanej výnimky, v nadväznosti na to skúmať ďalšie podmienky v zmysle § 40 ods. 2 zákona o ochrane prírody, t. j. neexistenciu inej ekonomicky a technicky realizovateľnej alternatívy a záver o tom, že výnimka neohrozí zabezpečenie priaznivého stavu ochrany populácie dotknutého druhu v jeho prirodzenom areáli. Nemožno tak rezignovať na zákonnú povinnosť správneho orgánu dostatočne odôvodniť závery tvoriace podklad jeho rozhodnutia na základe vyhodnotenia skutočností obsiahnutých v administratívnom spise. Nie je akceptovateľné, aby odôvodnenie rozhodnutia žalovaného obsahovalo iba konštatovanie uvedených tvrdení, resp. údajov a všeobecne známych skutočností bez toho, aby tieto boli dôsledne vyhodnotené na základe aplikácie relevantnej právnej úpravy.

K námietke žalobcu ohľadom absencie konkrétneho problémového jedinca

45. Žalobca namietol absenciu identifikácie konkrétneho problémového jedinca, pretože napadnuté rozhodnutie povolilo usmrtiť 8 jedincov, pričom tieto sú vymedzené vágne a bez jednoznačnej identifikácie, čo je v rozpore s ustálenou súdnou praxou a judikatúrou. Uvedenú žalobnú námietku vyhodnotil správny súd ako dôvodnú.

46. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia správny súd súhlasí so žalobcom, že identifikácia jedincov, ktoré boli určené na usmrtenie je všeobecná, vágna a vo vzťahu k obsahu administratívneho spisu nepreskúmateľná. Žalovaný sa v napadnutom rozhodnutí obmedzil na identifikáciu len v tom smere, že uviedol (i) medvedica s hmotnosťou od 112 do 160 kg + tri mláďatá v druhom roku života (dve svetlo hnedé mláďatá a jedno tmavo hnedé mláďa), (ii) subadultný jedinec s hmotnosťou od 56 do 80 kg, (iii) subadultný jedinec s hmotnosťou od 48 do 80 kg, (iv) subadultný jedinec s hmotnosťou od 56 do 80 kg a (v) adultný jedinec s hmotnosťou od 120 do 180 kg. Takto vymedzená identifikácia podľa názoru správneho súdu nepostačuje, naopak, je spôsobilá vykonať zjavnú interpretačnú nejednoznačnosť – možno konštatovať, že jedinou konkrétnejšou identifikáciou je váhové obmedzenie, ktoré je príliš široké.

47. Ak aj žalovaný na pojednávaní opakovane odkazoval na to, že identifikácia bola dodržaná tým, že bolo uvedené pohlavie, táto skutočnosť je v rozpore s napadnutým rozhodnutím. Ako to správny súd uviedol vyššie, žalovaný v napadnutom rozhodnutí uviedol pohlavie výlučne len pri medvedici s hmotnosťou od 112 do 160 kg, pričom pri ostatných jedincoch nebolo pohlavie spomenuté. Zároveň ani z administratívneho spisu nevyplýva, ako dospel žalovaný k tomu, že bolo určené pohlavie (s výnimkou pri medvedici).

48. Po preskúmaní administratívneho spisu tak neobstojí tvrdenie žalovaného o dostatočnej identifikácii jedincov. Správny súd uvádza, že vo vzťahu k identifikácii jedincov žalovaný v napadnutom rozhodnutí uviedol nasledovné skutočnosti:

- Zásahový tím pre medveďa hnedého „na základe posúdených fotografických záznamov z umiestnených fotopascí v dotknutom území a vizuálnych pozorovaní počas terénnej činnosti, ako aj z viacerých výpovedí miestnych obyvateľov a ďalších podporných dôkazov, identifikoval jedince medveďa hnedého, ktoré preukázateľne (aj napriek opakovanému ich plašeniu a realizácii viacerých preventívnych opatrení) prenikajú do intravilánu mestskej časti Liptovský Mikuláš – Ilanovo a obce Závažná Poruba a ich blízkeho okolia, kde svojim výskytom ohrozujú život a zdravie miestnych obyvateľov, a taktiež aj ich

majetok“ (strana 11 napadnutého rozhodnutia). Na podklade uvedeného následne žalovaný identifikoval osem jedincov;

- „z odborného stanoviska Správy NAPANT vyplýva, že na základe doterajších pozorovaní najmä prostredníctvom umiestnených fotopascí a hlásení bolo identifikovaných osem jedincov tejto šelmy“ (strana 12 napadnutého rozhodnutia);

- „ministerstvo teda identifikovalo synantropných jedincov medveďa hnedého, ktoré je potrebné eliminovať z populácie, a to jednak prostredníctvom určenia pohlavia, váhových kategórií a počtu mláďat, ako aj samotným vymedzením územia, do ktorého prenikajú výlučne synantropné jedince tejto šelmy. V tejto súvislosti ministerstvo považuje za potrebné konštatovať, že z objektívnych príčin iná identifikácia problémových jedincov v daných prípadoch nie je ani možná“ (strana 12 napadnutého rozhodnutia);

- „ministerstvo v podmienkach tohto rozhodnutia určilo žiadateľovi povinnosť usmrtiť identifikovaných synantropných jedincov medveďa hnedého, a to z toho dôvodu, aby bolo zabezpečené, že budú usmrtené práve problémové jedince na dotknutých miestach a nedôjde tak k nekontrolovanému usmrcovaniu jedincov chráneného druhu živočícha, ktoré nepredstavujú riziko pre miestne obyvateľstvo alebo nevytvárajú preukázateľné škody na majetku“ (strana 13 napadnutého rozhodnutia).

49. Žalovaný síce v napadnutom rozhodnutí uviedol skutočnosti, na podklade ktorých identifikoval osem jedincov, avšak tieto vyhodnotil správny súd ako nedostatočné a nepreskúmateľné. Ak žalovaný poukázal na fotografie z fotopascí a z vizuálnych obhliadok, aj na podklade ktorých boli identifikované problémové jedince, tak v administratívnom spise sa nenachádza žiadna fotografia z fotopascí alebo vizuálnych obhliadok, ktorá by vizuálne identifikovala problémového jedinca/problémových jedincov, takéto fotografie neobsahuje ani napadnuté rozhodnutie (administratívny spis a napadnuté rozhodnutie obsahujú výlučne grafické znázornenie buffer zóny). Uvedené je potrebné uviesť aj k „výpovediam miestnych obyvateľov a ďalším podporným dôkazom“, na ktoré žalovaný v napadnutom rozhodnutí odkazoval a na podklade uvedeného určil problémových jedincov. V administratívnom spise a ani v napadnutom rozhodnutí sa nenachádza žiadna zmienka o obsahu týchto výpovedí, kto vypovedal, v akom časovom období a pod. Ak žalovaný odkazoval na ďalšie podporné dôkazy, tieto nie sú žiadnym spôsobom konkretizované, a preto správny súd ani objektívne nevie, o aké podporné dôkazy sa jedná (tieto nie sú uvedené ani v administratívnom spise ako prílohy).

50. Možno súhlasiť so žalovaným s tým, že jedného problémového jedinca určil pohlavím (avšak to len výlučne vo vzťahu k medvedici, k ostatným jedincom pohlavie uvedené nebolo), k jedincom uviedol váhovú kategóriu a k medvedici počet mláďat, a vymedzil územie, do ktorého prenikajú výlučne synantropné jedince tejto šelmy. Ako ale uviedol správny súd už vyššie, uvedená identifikácia je nedostatočná. Zároveň správne mu súdu nie je zrejmé, na základe akých relevantných skutočností dospel žalovaný k vyššie citovanému záveru o tom, že „z objektívnych príčin iná identifikácia problémových jedincov v daných prípadoch nie je ani možná“ – v administratívnom spise a ani v napadnutom rozhodnutí nie sú špecifikované žiadne overiteľné ukazovatele, na podklade ktorých dospel žalovaný k záveru o objektívnej nemožnosti inej / ďalšej identifikácie – ako to správny súd uviedol vyššie, v prípade povolenia výnimiek zo zakázanej činnosti je orgán verejnej správy, ktorým je aj žalovaný, povinný konať reštriktívne a musí uniesť dôkazné bremeno k preukázaniu splnenia požadovaných podmienok, pričom ak žalovaný dospeje k záveru o nemožnosti inej identifikácie, je jeho povinnosťou túto skutočnosť relevantné odôvodniť a podporiť dôkazmi, čo však v danom prípade absentovalo. Žalovaný rezignoval na to, aby svoje závery dostatočne a preskúmateľne odôvodnil.

51. Rovnako v administratívnom spise a v napadnutom rozhodnutí absentuje akýkoľvek overiteľný dôkaz o tom, ako žalovaný dospel k záveru, že „budú usmrtené práve problémové jedince na dotknutých miestach.“ Ako to správne namietol aj žalobca, v napadnutom rozhodnutí a ani v administratívnom spise sa neuvádza / nenachádza žiaden relevantný dôkaz, ktorým by bola preukázaná jednoznačná spojitosť, že práve tých osem určených jedincov je tých problémových. Žalovaný nepomenúva a administratívny spis neobsahuje žiadne overiteľné, dôkazmi podporené skutkové tvrdenia, na podklade ktorých by boli jednoznačne identifikované problémové jedince. Nie sú predložené a preukázané žiadne dôkazy o tom, že (i) žalovaným identifikované jedince spôsobili škody na majetku, (ii) že došlo so stretmi s ľuďmi / k priamemu stretu s ľuďmi, (iii) ktorý jedinec škody mal spôsobiť a podobne. Tvrdenie žalovaného je tak objektívne neoveriteľné a nemá oporu v správnom orgáne vykonanom dokazovaní. Nie je tak zrejmé, ako žalovaný dospel k záveru, že práve ním identifikované jedince sú problémovými jedincami; absentuje v napadnutom rozhodnutí kauzalita medzi identifikovaným problémovým jedincom a škodou / následkom, pre ktorý bol daný jedinec identifikovaný ako problémový. Samotný zákon o ochrane prírody

v § 40 ods. 3 písm. f) (teda výnimka, na podklade ktorej bolo vydané napadnuté rozhodnutie) odkazuje na § 3 ods. 2 písm. d) zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o civilnej ochrane“), ktorý uvádza, že mimoriadnou udalosťou je aj nežiaduci výskyt medveďa, ktorá je vyhodnotená ako stav, ktorý predstavuje riziko ohrozenia života, zdravia alebo vzniku škôd na úrode, hospodárskych zvieratách alebo závažných škôd na majetku v súvislosti s výskytom medveďa hnedého na území, na ktorom je vyhlásená mimoriadna situácia. Samotný zákon o civilnej ochrane tak predpokladá určité riziko, ktoré vo vzťahu k výskytu medveďa nastáva, pričom toto riziko, resp. jednotlivé zložky nebolo žalovaným žiadnym spôsobom dostatočne preukázané a podložené relevantnými dôkazmi.

52. Na dôvažok správny súd uvádza, že správne súdnictvo nie je pokračovaním správneho konania a nie je jeho úlohou nahrádzať činnosť orgánov verejnej správy (v tomto prípade žalovaného). Správny súd podrobuje súdному prieskumu právoplatné rozhodnutie, pričom uvedené je potrebné vnímať ako vyjadrenie subsidiarity správneho súdnictva a minimalizácie zásahov do správneho konania. Správny súd tak v rámci správneho súdneho prieskumu overuje zákonnosť napadnutého rozhodnutia, či je napadnuté rozhodnutie preskúmateľné, či vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, má oporu v administratívnom spise a či je založené na správnej aplikácii právnych noriem. Je však výlučne na pleciach orgánu verejnej správy, v akej podobe napadnuté rozhodnutie vydá – uvedené je potrebné aplikovať aj vo vzťahu k identifikácii problémových jedincov. Bolo povinnosťou a úlohou žalovaného ako ústredného orgánu štátnej správy v oblasti životného prostredia, aby na základe svojej činnosti identifikoval problémové jedince tak, aby neboli zameniteľné. Práve žalovaný disponuje odbornými, personálnymi a organizačno-technickými kapacitami na to, aby dostatočným a najmä preskúmateľným spôsobom identifikoval problémových jedincov. Až následne správny súd overuje, či žalovaným vykonaná identifikácia je dostatočná a preskúmateľná.

53. Správny súd súčasne uvádza, že už v čase vydania napadnutého rozhodnutia jestvovala ustálená judikatúra kasačného súdu (na ktorú odkázal koniec koncov aj žalobca), ktorá sa celkom jasne vyjadrovala aj k potrebe prísnej špecifikácie jedinca zvierata, ktorý sa má usmrtiť na základe vydanéj výnimky. Na túto judikatúru však žalovaný neprihliadol a úplne ju opomenul. Správny súd príkladom poukazuje na to, že ustálená súdna prax uviedla napríklad nasledujúce možnosti identifikácie: identifikácia medveďa stopami, pachovými zložkami, označiť ho, monitorovať obojkami, fotopascami, iným spôsobom zisťovať jeho migráciu (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžk/12/2019 zo dňa 03.09.2019). Súčasne možno súhlasiť so žalobcom, že žalovaný identifikáciu jedinca nepriblížil ani základnými fyziologickými znakmi (ktoré by bolo možné vyabstrahovať napr. z fotopascí, na ktoré síce žalovaný odkázal, ale tieto sa v administratívnom spise nenachádzajú) – škvrný, sfarbenie, iné špecifické znaky alebo napr. aj žalobcom spomenuté označenie značkovacím strelivom.

K námietke žalobcu ohľadom absencie kvalifikovaného preukázania neohrozenia priaznivého stavu populácie

54. Ako dôvodnú správny súd vyhodnotil aj námietku žalobcu ohľadom absencie kvalifikovaného preukázania neohrozenia priaznivého stavu populácie. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia správny súd síce uvádza, že žalovaný uviedol v napadnutom rozhodnutí tvrdenia, smerujúce k preukázaniu neohrozenia priaznivého stavu populácie medveďa hnedého, uvedené však správny súd vyhodnotil ako nepreskúmateľné a nemajúce oporu vo vykonanom dokazovaní. Žalovaný poukazuje na výskum Technickej univerzity vo Zvolene, na stav populácie, na výskum Karlovej univerzity, ako aj na udelené výnimky v minulosti, avšak po preskúmaní administratívneho spisu správny súd musí konštatovať, že tieto stanoviská a tvrdené zistenia oporu v administratívnom spise nenachádzajú.

55. Správny súd konštatuje, že žalovaným predložený administratívny spis obsahuje výlučne nasledujúce dokumenty: (i) žiadosť o povolenie výnimky z druhej ochrany zo dňa 14.10.2024, prílohou ktorej bol zákres územia poľovného revíru s vyznačením hraníc lovu medveďa hnedého a rozhodnutie o vyhlásení mimoriadnej situácie, (ii) výzva na zaplatenie správneho poplatku zo dňa 24.10.2024, (iii) žiadosť o stanovisko zo dňa 18.10.2024, adresované Správe NAPANT a ŠOP SR, (iv) stanovisko ŠOP SR zo dňa 25.10.2024, prílohou ktorého bolo grafické znázornenie buffer zóny, (v) stanovisko Správy NAPANT-u zo dňa 13.11.2024, prílohou ktorého bolo grafické znázornenie buffer zóny, (vi) prepracované

stanovisko Správny NAPANT-u zo dňa 06.02.2025, prílohou ktorého bolo grafické znázornenie buffer zóny, (vii) napadnuté rozhodnutie a (viii) zmenené napadnuté rozhodnutie.

56. Po preskúmaní administratívneho spisu správny súd uvádza, že závery žalovaného sú vo veľkej miere len prepisom toho, čo uviedla ŠOP SR a Správa NAPANT-u vo svojich stanoviskách, pričom však žalovaný k danému nevykonan žiadne vlastné dokazovanie (o ňom nie je v administratívnom spise zmienka). Napríklad informácie ohľadom výskumu vykonaného Technickou univerzitou vo Zvolene boli uvedené v stanovisku NAPANT-u zo dňa 06.02.2026, ktoré žalovaný akceptoval bez toho, aby si overil tvrdené skutočnosti.

57. Je tak potrebné súhlasiť so žalobcom, že v napadnutom rozhodnutí absentuje kvalifikované preukázanie neohrozenia priaznivého stavu populácie, a to na základe absencie dokazovania zo strany žalovaného. Správny súd zároveň neušlo pozornosť, že žalovaný odkazoval na stav populácie (vo vzťahu k odborným stanoviskám spomenutých univerzít) k rokum 2000, 2014, 2022, 2023, 2019-2021. Jednalo sa tak o obdobia, ktoré nemožno považovať za relevantné ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia – k 12.02.2025.

K námietke žalobcu ohľadom absencie zisťovania existencie ekonomicky a technicky realizovateľnej alternatívy

58. Správny súd konštatuje, že samotný § 40 ods. 2 zákona o ochrane prírody, ako aj čl. 16 ods. 1 smernice o biotopoch jasne stanovujú, že orgán ochrany prírody môže povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, len ak neexistuje iná ekonomicky a technicky realizovateľná alternatíva a výnimka neohrozí zabezpečenie priaznivého stavu populácie dotknutého druhu v jeho prirodzenom areáli. Povinnosťou žalovaného tak bolo dostatočne skúmať, či ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia neexistuje iná ekonomicky a technicky realizovateľná alternatíva, pričom vydanie výnimky na usmrtenie má byť až poslednou možnosťou.

59. Správny súd uvádza, že výnimku podľa zákona o ochrane prírody a smernice o biotopoch možno udeliť len v prípade neexistencie alternatívneho opatrenia, ktoré by umožnilo uspokojivo dosiahnuť sledovaný cieľ pri súčasnom dodržiavaní zákazov stanovených zákonom o ochrane prírody a smernicou o biotopoch. Okrem toho Súdny dvor Európskej únie opakovane rozhodol, že uvedené ukladá členským štátom povinnosť poskytnúť presné a dostatočné odôvodnenie v súvislosti s neexistenciou inej uspokojivej alternatívy umožňujúcej dosiahnuť ciele uvádzané na podporu predmetnej výnimky. Prináleží príslušným vnútroštátnym orgánom, aby preukázali, že so zreteľom na najlepšie relevantné vedecké a technické poznatky, ako aj vzhľadom na okolnosti predmetnej osobitnej situácie, neexistuje iné uspokojivé riešenie, ktoré by umožnilo dosiahnuť sledovaný cieľ (obdobne rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 10.10.2019 vo veci Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola, C-674/17). Súdny dvor Európskej únie ustálil, že čl. 16 ods. 1 smernice o biotopoch sa má vykladať v tom zmysle, že v rámci určenia existencie „uspokojivej alternatívy“ v zmysle tohto ustanovenia sú príslušné vnútroštátne orgány povinné posúdiť na základe najlepších dostupných vedeckých a technických poznatkov iné riešenia prichádzajúce do úvahy, pričom zohľadnia najmä ich hospodárske dôsledky bez toho, aby boli tieto hospodárske dôsledky rozhodujúce, a vyvážia ich so všeobecným cieľom zachovania alebo obnovenia priaznivého stavu ochrany dotknutého živočíšneho druhu (rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 11.07.2024 vo veci Umweltverband WWF Österreich, C-601/22).

60. Ako dôvodnú tak správny súd vyhodnotil aj námietku žalobcu, že žalovaný sa v skutočnosti nezaoberal možnosťou umiestnenia jedincov, ktorých povolil usmrtiť, do chovného zariadenia na Slovensku. Žalovaný síce v napadnutom rozhodnutí uviedol, že ŠOP SR elektronicky dňa 08.10.2024 preverila možnosť umiestnenia jedincov do chovných zariadení, pričom jej tieto zariadenia poskytli negatívnu odpoveď, avšak je potrebné súhlasiť so žalobcom, že táto žiadosť zo strany ŠOP SR (teda nie žalovaného) bola adresovaná pred podaním samotnej žiadosti a niekoľko mesiacov pred vydaním napadnutého rozhodnutia.

61. Z administratívneho spisu vyplýva, že žiadateľ podal žiadosť dňa 16.10.2024, pričom ohľadom podmienky inej ekonomicky a technicky realizovateľnej alternatívy je možné poukázať výlučne na stanovisko ŠOP SR zo dňa 25.10.2024, ktorá uviedla, že elektronickou poštou zo dňa 08.10.2024

ŠOP SR preverovala možnosť umiestnenia jedincov medveďa hnedého do chovných zariadení v rámci Slovenskej republiky, avšak s negatívnou odpoveďou. Uvedenú žiadosť adresoval dňa 08.10.2024 aj NAPANT (vyplýva to z podania zo dňa 13.11.2024), s rovnakým výsledkom. Iný dokument, ktorým by sa žalovaný snažil zistiť, či existuje iná ekonomicky a technicky realizovateľná alternatíva v administratívnom spise absentuje. Žalovaný tak rezignoval na to, aby si dostatočne preveril splnenie tejto podmienky – aktívne sa vlastnou činnosťou nepokúsil o riadne splnenie podmienok, spoľahol sa na zistenia iných orgánov, ktoré však vychádzali z obdobia pred podaním žiadosti a vo vzťahu k vydaniu napadnutého rozhodnutia sa spoľahol na niekoľko mesiacov staré odpovede, ktoré sa v administratívnom spise ani nenachádzajú (sú len sprostredkované prostredníctvom podaní ŠOP SR a NAPANT-u, pričom nie je možné z administratívneho spisu preveriť ich správnosť a realnosť).

62. Ako správne uviedol žalobca, stav sa mohol za niekoľko mesiacov zmeniť, pričom žalovaný mal mať aktuálne informácie ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia a nie sa spoliehať na niekoľko mesiacov staré a sprostredkované informácie. Sprostredkované tvrdenia žalovaného tak nemohli preukázať, že v danom čase (v čase vydania napadnutého rozhodnutia) a v súvislosti s konkrétnou situáciou, nie sú voľné kapacity na umiestnenie medveďa hnedého, a teda z administratívneho spisu nie je žiadnym spôsobom preukázané tvrdenie žalovaného o splnení podmienky o zisťovaní inej alternatívy v zmysle § 40 ods. 2 zákona o ochrane prírody. V nadväznosti na záver o nepreukázaní dostatočného preverenia existencie inej ekonomicky a technicky realizovateľnej alternatívy riešenia stavu jedincov medveďa hnedého v poľovnom revíri, ako je ich usmrtenie, správny súd zdôrazňuje, že usmrtenie chráneného živočícha musí byť vždy až poslednou možnosťou prichádzajúcou do úvahy, ak všetky do úvahy prichádzajúce menej invazívne alternatívy sú nereálne alebo nerealizovateľné. Za tým účelom musí orgán verejnej správy dostatočne zistiť skutkový stav veci, čo sa v tejto veci nestalo. Správny súd uvádza, že: „úspešnosť“ žiadateľa o výnimku nastáva len za predpokladu, že je splnená každá z podmienok uvedená v § 40, pričom po splnení týchto je možné povoliť činnosti a zásahy, ktoré sú zákonom a priori zakázané“ (Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 1Svk/22/2021 zo dňa 26.08.2022). Bolo tak povinnosťou žalovaného ako ústredného orgánu verejnej správy a odborníka na ochranu životného prostredia, aby preukázal, že so zreteľom na najlepšie relevantné vedecké a technické poznatky, ako aj vzhľadom na okolnosti predmetnej osobitnej situácie, neexistuje iné uspokojivé riešenie ako vydanie výnimky na usmrtenie ôsmich jedincov chráneného živočícha.

63. Na podklade vyššie uvedených skutočností tak správny súd dospel k záveru o dôvodnosti žaloby, a preto v súlade s § 191 ods. 1 písm. d) a e) SSP napadnuté rozhodnutie, v spojení so zmeneným napadnutým rozhodnutím, zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Správny súd pristúpil aj k zrušeniu zmeneného napadnutého rozhodnutia, a to z dôvodu, že v prípade, ak by zrušil len výlučne napadnuté rozhodnutie, zmenené napadnuté rozhodnutie, ako priamo naviazané a odkazujúce na napadnuté rozhodnutie, by bolo de facto neúčinné a nevyvolávalo by žiadne právne následky (zmenené napadnuté rozhodnutie by fakticky nemohlo bez napadnutého rozhodnutia vyvolávať účinky); správny súd tak precizoval označenie napadnutého rozhodnutia, a to aj s prihliadnutím na to, že žalobca žiadal zrušenie napadnutého rozhodnutia ako celku (obdobne aj rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Ssk/97/2022 zo dňa 28.08.2024). Keďže medzi napadnutým rozhodnutím (ako hlavným rozhodnutím) a zmeneným napadnutým rozhodnutím je zjavný akcesorický vzťah, správny súd pristúpil k zrušeniu oboch rozhodnutí.

64. Žalovaný ako orgán verejnej správy bude v ďalšom konaní povinný vec znovu prejednať, pričom bude viazaný právnym názorom tunajšieho súdu vyjadreného v tomto rozsudku. Žalovaný po vrátení veci preskúma možnosť pokračovania konania, a to vo vzťahu k časovému hľadisku udelenej výnimky zo zakázanej činnosti a ak dospeje k záveru o možnosti pokračovania v konaní, tak bude postupovať tak, aby malo jeho konanie oporu v dostatočne zistenom skutkovom stave veci a aby jeho rozhodnutia boli preskúmateľné.

65. S odkazom na ustálenú súdnu prax (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžk/12/2019 zo dňa 03.09.2019) správny súd odkazuje na názor kasačného súdu, ktorý uviedol, že je potrebné predovšetkým riešiť príčiny a nielen dôsledky stretu s medveďom hnedým, a to najhorším možným spôsobom, odstrelom živej bytosti. Krajnému riešeniu, odstrelu živej bytosti, medveďa hnedého, je možné pristúpiť výnimočne a iba v prípade, ak skutočne v konkrétnej posudzovanej skutkovej situácii neexistuje uspokojujúca alternatíva pre vyriešenie problému tak, ako to Slovenskej republike ukladajú zákony a újinná úprava. Úvaha správnych orgánov vyjadrená v dôvodoch rozhodnutí

musí zodpovedať zisteným skutkovým okolnostiam a musí mať oporu vo vykonanom dokazovaní, musí byť logickým vyústením riadneho hodnotenia skutkových zistení, ktoré naplňujú aplikáciu zákonných ustanovení, podľa ktorých správny orgán rozhodol.

66. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP, podľa ktorého úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, o ktorej výške rozhodne správny súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník podľa § 175 ods. 2 SSP. Ďalšiemu účastníkovi konania správny súd právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože nevzhladol dôvody, pre ktoré by bolo potrebné, aby mu bolo toto právo priznané – ďalšiemu účastníkovi konania nebola zo strany správneho súdu uložená žiadna povinnosť a zároveň ďalší účastník konania v konaní nevyvinul žiadnu procesnú aktivitu, na podklade ktorej by mu vzniklo právo na náhradu trov konania.

67. Toto rozhodnutie senát Správneho súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je možné podať prostredníctvom Správneho súdu v Bratislave na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v lehote jedného mesiaca od doručenia tohto rozhodnutia (§ 443 ods. 1 SSP). Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh) (§ 445 ods. 1 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd, f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j) podanie bolo nezákonne odmietnuté (§ 440 ods. 1 SSP).

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1 a 2 SSP).